

บทที่ 3

ผลการศึกษา

สำหรับการนำเสนอผลการศึกษา จะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ความต้องการการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์ตารางไขว้เพื่อประเมินความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม และผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยมีรายละเอียดเป็นลำดับดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวนทั้งสิ้น 1,147 คน เป็นตัวอย่างที่กำหนดไว้สำหรับป้องกันความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถาม และรวมนักเรียนที่ไม่ต้องการศึกษาต่อและที่ต้องการศึกษาต่อแต่ยังไม่แน่ใจว่าต้องการศึกษาต่อในด้านใดเอาไว้ด้วย (โปรดดูรายละเอียดการเลือกตัวอย่างในบทที่ 2 ประกอบ) ซึ่งปรากฏว่า ในวันที่ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น มีนักเรียนตัวอย่างบางคน ลาออกหรือขาดเรียน จึงพบว่า มีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์ได้รวมทั้งสิ้น 1,094 ชุด เท่านั้น ในจำนวนนี้ปรากฏว่า เป็นผู้ที่ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับใดๆ 40 คน ไม่แน่ใจว่าจะต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษาหรือต้องการศึกษาต่อสามัญศึกษา 150 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 8 จึงเหลือเป็นตัวอย่างรวมจำนวนทั้งสิ้น 904 รายเท่านั้น ที่ผู้วิจัยจะใช้สำหรับวิเคราะห์หาระดับความต้องการและไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ตารางที่ 8 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการศึกษาต่อหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	จำนวน
ต้องการศึกษาต่อ	
- ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	445
- ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา (ศึกษาต่อสามัญศึกษา)	459
- ไม่แน่ใจ	150
ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับใดๆ	40
รวม	1,094

ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 904 คน ปรากฏในตารางที่ 9 และมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 9 อัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด ของตัวแปรอิสระในปัจจัยต่างๆ

รายการ	อัตรา ร้อยละ	ค่า เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า ต่ำสุด	ค่า สูงสุด
ปัจจัยทางประชากร					
1. เพศ (n = 904)					
ชาย	50.2	-	-	-	-
หญิง	49.8	-	-	-	-
รวม	100.0	-	-	-	-
2. ลำดับที่การเป็นบุตร (n = 904)					
บุตรคนแรก	35.3	-	-	-	-
บุตรคนเดียว	18.8	-	-	-	-
บุตรในลำดับอื่นๆ	45.2	-	-	-	-
ไม่ตอบ	0.7	-	-	-	-
รวม	100.0	-	-	-	-
3. จำนวนพี่น้องในครอบครัว (n = 898)					
	-	1.22	0.96	0.00	6.00
ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว					
4. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (n = 904) (รายได้ของบิดามารดาต่อเดือน)					
ไม่เกิน 10,000 บาท	52.8	-	-	-	-
10,001 – 20,000 บาท	30.2	-	-	-	-
มากกว่า 20,000 บาท	14.9	-	-	-	-
ไม่ตอบ	2.1	-	-	-	-
รวม	100.0	-	-	-	-
5. ระดับการศึกษาของบิดา (n = 904)					
ประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า	39.5	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนต้น	23.7	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ สูงกว่า	35.4	-	-	-	-
ไม่ตอบ	1.4	-	-	-	-
รวม	100.0	-	-	-	-

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	อัตรา ร้อยละ	ค่า เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า ต่ำสุด	ค่า สูงสุด
6. ระดับการศึกษาของมารดา (n = 904)					
ประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า	48.5	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนต้น	23.0	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ สูงกว่า	28.1	-	-	-	-
ไม่ตอบ	0.4	-	-	-	-
รวม	100.0	-	-	-	-
ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา					
7. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (n = 852)	-	2.75	0.68	0.83	4.00
8. อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน (n = 813) (จำนวนเพื่อนในกลุ่มที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษา)	-	4.04	5.38	0.00	28.00
9. การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว (n = 904)					
ต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	54.1	-	-	-	-
ไม่ต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	45.5	-	-	-	-
ไม่ตอบ	0.4	-	-	-	-
รวม	100.0	-	-	-	-
10. ความสนใจในวิชาชีพ (n = 904)	-	28.82	6.56	9.00	45.00
11. ความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา (n = 904)	-	4.13	1.75	0.00	9.00
12. ทักษะคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา (n = 904)	-	55.34	7.88	25.00	80.00
13. การรู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา" (n = 904)					
รู้จัก	10.3	-	-	-	-
ไม่รู้จัก	85.8	-	-	-	-
ไม่ตอบ	3.9	-	-	-	-
รวม	100.0	-	-	-	-

ปัจจัยทางประชากร

เพศ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ร้อยละ 50.2 เป็นนักเรียนชายและร้อยละ 49.8 เป็นนักเรียนหญิง

ลำดับที่การเป็นบุตร

กลุ่มตัวอย่างจะเป็นบุตรในลำดับอื่นๆ มากกว่าเป็นบุตรคนแรกและเป็นบุตรคนเดียว (ร้อยละ 45.2 เปรียบเทียบกับร้อยละ 35.3 และ 18.8 ตามลำดับ)

จำนวนพี่น้องในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนพี่น้องในครอบครัวสูงสุด 6 คน ในขณะที่บางครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างก็ไม่มีพี่น้องเลย (เป็นลูกคนเดียว) โดยกลุ่มตัวอย่างจะมีจำนวนพี่น้องในครอบครัวเฉลี่ยประมาณ 1 คน (เป็นครอบครัวที่มีบุตร 2 คน) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96

ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

รายได้ของบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน คือ ร้อยละ 52.8 และอีกร้อยละ 45.1 ของกลุ่มตัวอย่างที่รายได้ของบิดามารดาสูงกว่า 10,000 บาทต่อเดือน

ระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดาของกลุ่มตัวอย่างจะอยู่ในระดับประถมศึกษา หรือต่ำกว่า มีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 39.5) รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือสูงกว่า และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ (ร้อยละ 35.4 และร้อยละ 23.7 ตามลำดับ)

ระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดาของกลุ่มตัวอย่างจะอยู่ในระดับประถมศึกษา หรือต่ำกว่า มีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 48.5) รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือสูงกว่า และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 28.1 และร้อยละ 23.0 ตามลำดับ)

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (GPA) เฉลี่ยเท่ากับ 2.75 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำสุดของกลุ่มตัวอย่าง คือ 0.83 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงสุดจะได้คะแนนเต็ม 4.00 แสดงว่านักเรียนที่เป็นตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างดี

อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเพื่อนที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษาสูงสุดถึง 28 คน ในขณะที่บางคนก็ไม่มีเพื่อนที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษาเลย ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง 1 คน จะมีเพื่อนที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษาโดยเฉลี่ยประมาณ 4 คน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.38

การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว

ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา (ร้อยละ 54.1) ส่วนครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามีร้อยละ 45.5

ความสนใจในวิชาชีพ

คะแนนมาตรวัดความสนใจในวิชาชีพได้มาจากข้อคำถามจำนวน 9 ข้อ ซึ่งมีคะแนนเต็ม 45 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีการกระจายของคะแนนตั้งแต่ 9 ถึง 45 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.82 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.56 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจในวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของผู้ตอบคำถามด้านความสนใจในวิชาชีพ (ตารางที่ 18 ในภาคผนวก ค) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจในวิชาชีพ เพื่อจะได้มีรายได้ (ร้อยละ 76.3) เพื่อจะได้ไม่ตกงาน (ร้อยละ 66.4) และมีโอกาสก้าวหน้าทางอาชีพมาก (ร้อยละ 64.0) ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนไม่สนใจอาชีพทางด้านงานฝีมือ (ร้อยละ 34.4) และไม่ชอบการศึกษาวิชาทางอาชีพ (ร้อยละ 30.6)

ความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา

คะแนนมาตรวัดความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษาได้มาจากข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ซึ่งมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีการกระจายของคะแนนตั้งแต่ 0 ถึง 9 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.75 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษาน้อย

เมื่อพิจารณาร้อยละของผู้ตอบคำถามเป็นรายข้อ (ตารางที่ 19 ในภาคผนวก ค) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา ได้แก่ ไม่รู้ประเภทวิชาในหลักสูตรของอาชีวศึกษา (ร้อยละ 79.0) ไม่รู้ว่ามีทุนจากกลุ่มบริษัทเอกชนให้เรียนฟรีในระดับอาชีวศึกษา (ร้อยละ 70.2) และไม่รู้ความหมายของการอาชีวศึกษาทวิภาคี (ร้อยละ 67.4) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างจะรู้เพียงว่าเมื่อจบม.6 แล้วออกไปทำงาน อาจได้เงินเดือนน้อยกว่าจบปวช. (ร้อยละ 62.9)

ทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา

คะแนนมาตรวัดทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษาได้มาจากข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ ซึ่งมีคะแนนเต็ม 80 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีการกระจายของคะแนนตั้งแต่ 25 ถึง 80 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.34 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.88 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติค่อนข้างดีต่ออาชีวศึกษา

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของผู้ตอบคำถามด้านทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา (ตารางที่ 20 ในภาคผนวก ค) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติด้านบวกหรือดีในเรื่องต่อไปนี้ นักเรียนอาชีวศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีฝีมือในการประกอบอาชีพต่างๆ ได้ (ร้อยละ 84.0) ทักษะที่ได้จากการเรียนอาชีวศึกษามีคุณค่าแก่ชีวิตในสังคม (ร้อยละ 83.4) และเมื่อเรียนจบอาชีวศึกษาแล้วสามารถสร้างงานให้ตนเองได้ (ร้อยละ 82.5) ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนยังมีทัศนคติด้านลบเกี่ยวกับอาชีวศึกษา โดยเห็นว่า การเรียนอาชีวศึกษาใช้ความสามารถในการคิดหรือสร้างสรรค์น้อยกว่าการเรียนสามัญศึกษา (ร้อยละ 42.9) และอาชีวศึกษามีความสำคัญน้อยกว่าสามัญศึกษา (ร้อยละ 38.0)

การรู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่รู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” โดยมีถึงร้อยละ 85.8 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่รู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” มีเพียงร้อยละ 10.3 เท่านั้น

2. ความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ในส่วนนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อแรก และเสนอเหตุผลของนักเรียนที่ต้องการและไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ดังปรากฏตามตารางที่ 10 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 10 อัตราร้อยละของความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา และเรื่องที่เกี่ยวข้อง	อัตรา ร้อยละ
ความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา (n = 904)	
ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	49.2
ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	50.8
รวม	100.0
	(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา และเรื่องที่เกี่ยวข้อง	อัตรา ร้อยละ
เหตุผลของนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษา (n = 445)	
ผู้ปกครองต้องการให้เรียนอาชีวศึกษา	35.3
เมื่อเรียนจบแล้วหางานทำง่าย	16.0
สนใจหรือชอบเรียนทางวิชาชีพ	14.6
มีสาขาวิชาให้เลือกเรียนหลายสาขา	6.7
เรียนจบเร็วและจะมีรายได้เร็ว	6.1
เพื่อนในกลุ่มต้องการเรียนอาชีวศึกษา	4.3
เรียนอาชีวศึกษาไม่ยากเกินความสามารถ	2.9
เบื่อหรือไม่ชอบเรียนสายสามัญศึกษา	2.5
ครูแนะนำให้เรียนต่ออาชีวศึกษา	2.0
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี	1.9
อยากแต่งเครื่องแบบนักเรียนอาชีวศึกษา	1.6
ครอบครัวมีกิจการทางวิชาชีพ	0.7
ไม่ตอบ	5.4
รวม	100.0
เหตุผลของนักเรียนที่ไม่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษา (n= 459)	
ผู้ปกครองไม่ต้องการให้เรียนอาชีวศึกษา	29.6
อยากเรียนไปถึงระดับมหาวิทยาลัยโดยไม่ต้องเสียเวลาออกไปทำงาน	20.0
ไม่สนใจหรือไม่ชอบเรียนทางวิชาชีพ	14.4
ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนของอาชีวศึกษา	7.4
ไม่ชอบโรงเรียนหรือสถาบันอาชีวศึกษา	4.6
มีข่าวการทะเลาะวิวาทในกลุ่มของนักเรียนอาชีวศึกษาอยู่เนืองๆ	3.5
เพื่อนในกลุ่มไม่ต้องการเรียนต่ออาชีวศึกษา	2.6
เป็นการเรียนทางวิชาชีพที่เฉพาะเจาะจงเกินไป	2.6
ผู้ที่จบอาชีวศึกษามีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานน้อย	2.4
หน่วยงานราชการบางแห่งไม่เอื้อต่อการรับผู้จบอาชีวศึกษาเข้าทำงาน	2.0
ครูไม่แนะนำให้เรียนต่ออาชีวศึกษา	1.1
การเรียนอาชีวศึกษาไม่น่าภาคภูมิใจ	0.4
ไม่ตอบ	9.4
รวม	100.0

จากตารางที่ 10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา มีจำนวนสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก คือ ร้อยละ 49.2 เปรียบเทียบกับร้อยละ 50.8 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสถิติระดับประเทศของการเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษาย้อนหลังไป 10 ปีการศึกษา จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ปรากฏตามตารางที่ 3 ข้างต้น จะพบว่า สัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้ที่เลือกจะศึกษาต่อในสายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษานี้ แตกต่างจากสถิติระดับประเทศ ทั้ง 10 ปีการศึกษา ที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเลือกที่จะศึกษาต่อในสายสามัญศึกษามากกว่าสายอาชีวศึกษามาก แม้แนวโน้มความแตกต่างจะค่อยๆ เข้าใกล้กันก็ตาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุนของภาคอุตสาหกรรมต่างๆ และมีนิคมอุตสาหกรรมหลายแห่งรวมทั้งจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียง เช่น จังหวัดปทุมธานี ก็มีนิคมอุตสาหกรรมด้วยเช่นกัน จึงทำให้ทั้งผู้ประกอบการและนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนี้เล็งเห็นโอกาสที่จะได้มีงานทำในโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เหล่านี้หลังจากสำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา

เมื่อพิจารณาถึงเหตุผล 3 อันดับแรกของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า เป็นเพราะผู้ประกอบการต้องการให้เรียนอาชีวศึกษามีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 35.3) รองลงมาคือ นักเรียนเห็นว่าเมื่อเรียนจบแล้วหางานทำง่าย (ร้อยละ 16.0) และนักเรียนสนใจหรือชอบเรียนทางวิชาชีพ (ร้อยละ 14.6) ตามลำดับ ในทางตรงกันข้ามเหตุผล 3 อันดับแรกของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า เป็นเพราะผู้ประกอบการไม่ต้องการให้เรียนอาชีวศึกษามีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 29.6) รองลงมาคือ นักเรียนต้องการเรียนไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัยโดยไม่ต้องเสียเวลาออกไปทำงาน (ร้อยละ 20.0) และไม่สนใจหรือไม่ชอบเรียนทางวิชาชีพ (ร้อยละ 14.4) จากเหตุผลของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่าง ทำให้ทราบว่าผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อการศึกษาของนักเรียนเป็นอย่างมาก โดยมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจทางการศึกษาของนักเรียน อีกทั้งความคิดของนักเรียนในวัยนี้ยังคงต้องพึ่งพาผู้ประกอบการในการชักนำให้ปฏิบัติในสิ่งที่ผู้ประกอบการคิดว่าเหมาะสม ซึ่งมีอยู่ในสังคมไทยเป็นส่วนมาก ส่วนเหตุผลในอันดับอื่นๆ ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างนั้น จะเป็นความสนใจและทัศนคติของตัวนักเรียนเองที่มีต่อการเลือกศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

3. ตารางไขว้ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ในส่วนนี้จะเป็นผลการวิเคราะห์ตารางไขว้ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัว (ได้แก่ เพศ ลำดับที่ การเป็นบุตร จำนวนพี่น้องในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน การได้รับการสนับสนุน

จากครอบครัว ความสนใจในวิชาชีพ ความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา ทักษะเกี่ยวกับอาชีวศึกษา และการรู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา”) กับตัวแปรตาม คือ ความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เพื่อแสดงสัดส่วนของการกระจายข้อมูลความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ตามกลุ่มรายการของตัวแปรอิสระ

อย่างไรก็ดี ก่อนการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ทั้งหมดของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้ง 904 ชุด และพบว่า มีจำนวนแบบสอบถามเพียง 722 ชุด ที่มีคำตอบของทุกตัวแปร (ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม) ครบถ้วน ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ตั้งแต่ส่วนนี้เป็นต้นไป จึงเป็นผลการวิเคราะห์ของกลุ่มตัวอย่างจำนวนรวมทั้งสิ้น 722 คน เท่านั้น

ผลจากการวิเคราะห์ตารางไขว้ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 13 ตัว และความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ปรากฏในตารางที่ 11 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 11 อัตราร้อยละของความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา จำแนกตามปัจจัยต่างๆ (n = 722)

ตัวแปรอิสระ	ความต้องการศึกษาต่อ ในระดับอาชีวศึกษา		รวม
	ต้องการ	ไม่ต้องการ	
ปัจจัยทางประชากร			
เพศ			
ชาย	58.4	41.6	100.0
หญิง	35.2	64.8	100.0
ลำดับที่การเป็นบุตร			
บุตรคนแรก	45.3	54.7	100.0
บุตรในลำดับอื่นๆ รวมทั้งที่เป็นบุตรคนเดียว	46.8	53.2	100.0
จำนวนพี่น้องในครอบครัว			
ไม่มีพี่น้อง	52.1	47.9	100.0
1-2 คน	45.7	54.3	100.0
ตั้งแต่ 3 คน ขึ้นไป	35.3	64.7	100.0

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	ความต้องการศึกษาต่อ ในระดับอาชีวศึกษา		รวม
	ต้องการ	ไม่ต้องการ	
ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว			
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว			
(รายได้ของบิดามาตราต่อเดือน)			
ไม่เกิน 10,000 บาท	45.7	54.3	100.0
10,001 - 20,000 บาท	50.2	49.8	100.0
มากกว่า 20,000 บาท	40.0	60.0	100.0
ระดับการศึกษาของบิดา			
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	46.3	53.7	100.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	54.2	45.8	100.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือสูงกว่า	40.7	59.3	100.0
ระดับการศึกษาของมารดา			
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	45.6	54.4	100.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	49.4	50.6	100.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือสูงกว่า	44.7	55.3	100.0
ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา			
ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา			
ต่ำกว่า 2.00	66.0	34.0	100.0
2.00 - 2.99	56.5	43.5	100.0
ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป	29.3	70.7	100.0
อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน			
(จำนวนเพื่อนในกลุ่มที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษา)			
ไม่เกิน 2 คน	25.6	74.4	100.0
3 - 5 คน	61.9	38.1	100.0
ตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป	74.1	25.9	100.0

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	ความต้องการศึกษาต่อ ในระดับอาชีวศึกษา		รวม
	ต้องการ	ไม่ต้องการ	
การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว			
ครอบครัวต้องการให้ศึกษาต่ออาชีวศึกษา	86.2	13.8	100.0
ครอบครัวไม่ต้องการให้ศึกษาต่ออาชีวศึกษา	5.8	94.2	100.0
ความสนใจในวิชาชีพ			
9 - 20 คะแนน	3.6	96.4	100.0
21 - 25 คะแนน	43.5	56.5	100.0
26 - 45 คะแนน	89.7	10.3	100.0
ความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา			
0 - 3 คะแนน	50.2	49.8	100.0
4 - 5 คะแนน	44.8	55.2	100.0
6 - 9 คะแนน	42.8	57.2	100.0
ทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา			
25 - 40 คะแนน	5.9	94.1	100.0
41 - 60 คะแนน	38.7	61.3	100.0
61 - 80 คะแนน	72.5	27.5	100.0
การรู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา"			
นักเรียนรู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา"	23.1	76.9	100.0
นักเรียนไม่รู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา"	49.1	50.9	100.0

ปัจจัยทางประชากร

เพศ

นักเรียนชาย มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงกว่านักเรียนหญิง (ร้อยละ 58.4 เปรียบเทียบกับร้อยละ 35.2)

ลำดับที่การเป็นบุตร

นักเรียนที่เป็นบุตรในลำดับอื่นๆ รวมทั้งที่เป็นบุตรคนเดียว มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงกว่านักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก (ร้อยละ 46.8 เปรียบเทียบกับร้อยละ 45.3)

จำนวนพี่น้องในครอบครัว

นักเรียนที่ไม่มีพี่น้อง มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงที่สุด (ร้อยละ 52.1) รองลงมา คือ นักเรียนที่มีพี่น้อง 1-2 คน และนักเรียนที่มีพี่น้องตั้งแต่ 3 คน ขึ้นไป ตามลำดับ (ร้อยละ 45.7 และร้อยละ 35.3 ตามลำดับ)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงที่สุด (ร้อยละ 50.2) รองลงมา คือ นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท และนักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท ตามลำดับ (ร้อยละ 45.7 และร้อยละ 40.0 ตามลำดับ)

ระดับการศึกษาของบิดา

นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงที่สุด (ร้อยละ 54.2) รองลงมา คือ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือสูงกว่า ตามลำดับ (ร้อยละ 46.3 และร้อยละ 40.7 ตามลำดับ)

ระดับการศึกษาของมารดา

นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงที่สุด (ร้อยละ 49.4) รองลงมา คือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และนักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือสูงกว่า ตามลำดับ (ร้อยละ 45.6 และร้อยละ 44.7 ตามลำดับ)

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (GPA) ต่ำกว่า 2.00 มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงที่สุด (ร้อยละ 66.0) รองลงมา คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

2.00-2.99 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ตามลำดับ (ร้อยละ 56.5 และร้อยละ 29.3 ตามลำดับ)

อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

นักเรียนที่มีเพื่อนในกลุ่มตั้งแต่ 6 คน ขึ้นไปที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษา มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงที่สุด (ร้อยละ 74.1) รองลงมา คือ นักเรียนที่มีเพื่อนในกลุ่ม 3-5 คน ที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษา และนักเรียนที่มีเพื่อนในกลุ่มไม่เกิน 2 คนที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษา ตามลำดับ (ร้อยละ 61.9 และร้อยละ 25.6 ตามลำดับ)

การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว

นักเรียนที่ผู้ปกครองต้องการให้ศึกษาต่ออาชีวศึกษา มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองไม่ต้องการให้ศึกษาต่ออาชีวศึกษา (ร้อยละ 86.2 เปรียบเทียบกับร้อยละ 5.8)

ความสนใจในวิชาชีพ

นักเรียนที่มีระดับความสนใจในวิชาชีพ 26-45 คะแนน มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงที่สุด (ร้อยละ 89.7) รองลงมา คือ นักเรียนที่มีระดับความสนใจในวิชาชีพ 21-25 คะแนน และนักเรียนที่มีระดับความสนใจในวิชาชีพ 9-20 คะแนน ตามลำดับ (ร้อยละ 43.5 และร้อยละ 3.6 ตามลำดับ)

ความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา

นักเรียนที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา 0-3 คะแนน มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงที่สุด (ร้อยละ 50.2) รองลงมา คือ นักเรียนที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา 4-5 คะแนน และนักเรียนที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา 6-9 คะแนน ตามลำดับ (ร้อยละ 44.8 และร้อยละ 42.8 ตามลำดับ)

ทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา

นักเรียนที่มีระดับทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา 61-80 คะแนน มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงที่สุด (ร้อยละ 72.5) รองลงมา คือ นักเรียนที่มีระดับทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา 41-60 คะแนน และนักเรียนที่มีระดับทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา 25-40 คะแนน ตามลำดับ (ร้อยละ 38.7 และร้อยละ 5.9 ตามลำดับ)

การรู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา"

นักเรียนที่ไม่รู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา" มีสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาสูงกว่านักเรียนที่รู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา" (ร้อยละ 49.1 เปรียบเทียบกับร้อยละ 23.1)

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

สำหรับการวิเคราะห์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่สองนั้น ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาค เนื่องจากความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา (ตัวแปรตาม) เป็นตัวแปรระดับกลุ่มซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา และกลุ่มที่ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา โดยกำหนดให้กลุ่มที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็นกลุ่มสนใจ และกลุ่มที่ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็นกลุ่มอ้างอิง

การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาค มีเงื่อนไขว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวต้องเป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดไม่ต่ำกว่าระดับช่วง ในขณะที่ตัวแปรมีระดับการวัดต่ำกว่านั้นต้องแปลงค่าของตัวแปรให้เป็นตัวแปรหุ่น (dummy variable) เสียก่อนจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลได้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548 : 83) สำหรับตัวแปรอิสระที่ต้องแปลงเป็นตัวแปรหุ่นในการวิจัยครั้งนี้มี 7 ตัวแปร คือ เพศ ลำดับที่การเป็นบุตร ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว และการรู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา" ดังนี้

1. เพศ

กำหนดให้	ชาย	มีค่าเป็น 1
	หญิง	มีค่าเป็น 0

2. ลำดับที่การเป็นบุตร

กำหนดให้	บุตรคนแรก	มีค่าเป็น 1
	บุตรในลำดับอื่นๆ	
	รวมทั้งที่เป็นบุตรคนเดียว	มีค่าเป็น 0

3. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

กำหนดให้	รายได้ของบิดามารดาต่อเดือน	
	ไม่เกิน 10,000 บาท	มีค่าเป็น 1
	รายได้ของบิดามารดาต่อเดือน	
	10,001 – 20,000 บาท	มีค่าเป็น 1
	รายได้ของบิดามารดาต่อเดือน	
	มากกว่า 20,000 บาท	มีค่าเป็น 0

4. ระดับการศึกษาของบิดา

กำหนดให้	ประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า	มีค่าเป็น 1
	มัธยมศึกษาตอนต้น	มีค่าเป็น 1
	มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ สูงกว่า	มีค่าเป็น 0

5. ระดับการศึกษาของมารดา

กำหนดให้	ประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า	มีค่าเป็น 1
	มัธยมศึกษาตอนต้น	มีค่าเป็น 1
	มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ สูงกว่า	มีค่าเป็น 0

6. การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว

กำหนดให้	ต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	มีค่าเป็น 1
	ไม่ต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	มีค่าเป็น 0

7. การรู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา"

กำหนดให้	รู้จัก	มีค่าเป็น 1
	ไม่รู้จัก	มีค่าเป็น 0

การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคสามารถทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระว่า ทิศทางความสัมพันธ์เป็นอย่างไร มีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใดในเชิงเปรียบเทียบกับกลุ่มที่กำหนดให้เป็นกลุ่มอ้างอิง มีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ และเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวอธิบายได้ด้วยค่า อัตราส่วนโอกาส (odds ratio) ซึ่งค่าอัตราส่วนโอกาสดำเนินได้จากโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ของกลุ่มที่สนใจของตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งหารด้วยโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ของกลุ่มอ้างอิงของตัวแปรนั้น และสำหรับความหมายของค่าอัตราส่วนโอกาส มี 3 ลักษณะ คือ

ถ้าค่าอัตราส่วนโอกาส มีค่ามากกว่า 1 หมายถึง กลุ่มที่สนใจศึกษามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่ากลุ่มอ้างอิง

ถ้าค่าอัตราส่วนโอกาส มีค่าเท่ากับ 1 หมายถึง กลุ่มที่สนใจศึกษามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาไม่แตกต่างจากกลุ่มอ้างอิง

ถ้าค่าอัตราส่วนโอกาส มีค่าน้อยกว่า 1 หมายถึง กลุ่มที่สนใจศึกษามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่ากลุ่มอ้างอิง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบง่าย
- 2) การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุ และการถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุขั้นตอน

การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบง่าย ใช้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ในระดับสองตัวแปร คือ ตัวแปรตาม 1 ตัว กับตัวแปรอิสระ 1 ตัว โดยการวิเคราะห์ดังกล่าวยังไม่ควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ส่วนการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ในระดับหลายตัวแปร การวิเคราะห์นี้ได้ควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ แล้ว โดยเป็นการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการการวิเคราะห์พร้อมกันทุกตัวแปร จากนั้นผู้วิจัยศึกษาต่อไปว่าตัวแปรอิสระตัวใดที่สามารถอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามได้ดีที่สุด ตัวแปรใดสามารถเพิ่มอำนาจการอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามในลำดับถัดไป และตัวแปรอิสระเหล่านี้สามารถร่วมกันอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุขั้นตอน

3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในระดับสองตัวแปร

ผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบง่าย จากตารางที่ 12 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 12 อัตราส่วนโอกาสที่จำเป็นต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามปัจจัยต่างๆ โดยการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบง่าย (n = 722)

รายการ	การถดถอยโลจิสติก	
	ทวิภาคแบบง่าย	ผลการทดสอบ
	odds ratio	
ปัจจัยทางประชากร		
1. เพศ		
1.1 ชาย	2.589*	✓
1.2 หญิง	1.000	
2. ลำดับที่การเป็นบุตร		
2.1 บุตรคนแรก	0.943	×
2.2 บุตรในลำดับอื่นๆ รวมทั้งที่เป็นบุตรคนเดียว	1.000	
3. จำนวนพี่น้องในครอบครัว	0.816*	×

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการ	การถดถอยโลจิสติก	ผลการทดสอบ
	ทวิภาคแบบง่าย odds ratio	
ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว		
4.ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว		
4.1 รายได้บิดามารดาต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท	1.264	✓✓
4.2 รายได้บิดามารดาต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท	1.513	
4.3 รายได้บิดามารดาต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาท	1.000	
5.ระดับการศึกษาของบิดา		
5.1 ประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า	1.258	✓✓
5.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	1.727	
5.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ สูงกว่า	1.000	
6.ระดับการศึกษาของมารดา		
6.1 ประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า	1.037	✓✓
6.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	1.207	
6.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ สูงกว่า	1.000	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา		
7. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	0.329*	✓
8. อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน (จำนวนเพื่อนในกลุ่มที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษา)	1.141*	✓
9. การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว		
9.1 ต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	100.756*	✓
9.2 ไม่ต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	1.000	
10. ความสนใจในวิชาชีพ	1.347*	✓
11. ความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา	0.925	×
12.ทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา	1.120*	✓

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการ	การถดถอยโลจิสติก	
	ทวิภาคแบบง่าย	ผลการทดสอบ
	odds ratio	
13. การรู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา"		
13.1 รู้จัก	0.311*	x
13.2 ไม่รู้จัก	1.000	

หมายเหตุ * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

✓ หมายถึง เป็นไปตามสมมติฐาน

✓✓ หมายถึง เป็นไปตามสมมติฐานบางส่วน

x หมายถึง ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

1.000 หมายถึง กลุ่มอ้างอิง

ปัจจัยทางประชากร

เพศ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนชายมีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 2.589 เท่าของนักเรียนหญิง (ค่า odds ratio = 2.589) แสดงว่านักเรียนชายมีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในเขตพื้นที่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดใกล้เคียงมีนิคมอุตสาหกรรมและโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่ง โดยในแต่ละแห่งก็จะมี การใช้เครื่องจักรกลหรืออุปกรณ์ทางช่างต่างๆ อยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเหมาะสมกับคุณสมบัติและบุคลิกภาพของเพศชายมากกว่าเพศหญิง จึงทำให้นักเรียนชายเล็งเห็นโอกาสที่จะทำงานได้หลากหลายในอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ หลังจากจบการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาแล้ว ดังนั้นจึงสรุปว่านักเรียนชายมีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนหญิง

ลำดับที่การเป็นบุตร

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลำดับที่การเป็นบุตรกับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่เป็นบุตรคนแรกมีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 0.943 เท่าของนักเรียนที่เป็นบุตรในลำดับอื่นๆ รวมทั้งที่เป็นบุตรคนเดียว (ค่า odds ratio = 0.943) แสดงว่านักเรียนที่เป็นบุตรคนแรกมีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่านักเรียนที่เป็นบุตรในลำดับอื่นๆ รวมทั้งที่เป็นบุตรคนเดียว ซึ่งความสัมพันธ์ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ที่ตั้งไว้แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นลำดับที่การเป็นบุตรที่แตกต่างกันไม่ได้ส่งผลให้นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างมีบุตรโดยเฉลี่ยประมาณ 2 คน จึงสามารถสนับสนุนบุตรให้เรียนได้ตามความต้องการของบุตร โดยที่บุตรคนแรกไม่จำเป็นต้องเรียนทางสายอาชีพ เพื่อที่จะได้จบการศึกษาเร็วและออกมาช่วยครอบครัวหารายได้

จำนวนพี่น้องในครอบครัว

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนพี่น้องในครอบครัวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวมากกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 0.816 เท่าของนักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวน้อยกว่า (ค่า odds ratio = 0.816) แสดงว่านักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวมากกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่านักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวน้อยกว่า ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนพี่น้องมากกว่า สามารถสนับสนุนให้กลุ่มตัวอย่างได้เรียนต่อเนื่องโดยไม่ต้องเสียเวลาออกมาทำงาน จึงทำให้นักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวมากกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่านักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวน้อยกว่า

ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท มีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 1.264 เท่าของนักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท (ค่า odds ratio = 1.264) แสดงว่านักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท มีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท และนักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท มีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 1.513 เท่าของนักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท (ค่า odds ratio = 1.513) แสดงว่านักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท มีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท แต่เมื่อ

พิจารณาในแต่ละระดับของรายได้ของบิดามารดาต่อเดือน จะพบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท มีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่านักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท ดังนั้นความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้บางส่วน อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ไม่ดีมีความสามารถส่งเสียให้บุตรได้รับการศึกษาที่สูงสุดเท่าที่จะทำได้เช่นกัน โดยในปัจจุบันทางรัฐบาลและสถาบันการศึกษาจะมีกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาต่างๆ มากมาย จึงทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกันไม่ได้ส่งผลให้นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาแตกต่างกัน

ระดับการศึกษาของบิดา

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 1.258 เท่าของนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือสูงกว่า (ค่า odds ratio = 1.258) แสดงว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือสูงกว่า และนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 1.727 เท่าของนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือสูงกว่า (ค่า odds ratio = 1.727) แสดงว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือสูงกว่า แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละระดับการศึกษาของบิดา จะพบว่า นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้นความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้บางส่วน อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปว่าระดับการศึกษาของบิดาไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบิดาที่มีระดับการศึกษาไม่สูงจะเป็นแรงกระตุ้นให้บุตรมีความต้องการศึกษาที่สูงขึ้น หรือบิดาที่มีระดับการศึกษาต่ำนั้นมีความต้องการให้บุตรได้ศึกษาในระดับที่สูงสุดเท่าที่จะทำได้ โดยที่บุตรไม่ต้องเสียเวลาออกมาทำงาน เพื่อที่จะให้บุตรได้มีการเลื่อนฐานะและได้รับการยอมรับนับถือจากสังคม

แทนของตนเอง จึงทำให้ระดับการศึกษาของบิดาที่แตกต่างกันไม่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน

ระดับการศึกษาของมารดา

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 1.037 เท่าของนักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือสูงกว่า (ค่า odds ratio = 1.037) แสดงว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือสูงกว่า และนักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 1.207 เท่าของนักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือสูงกว่า (ค่า odds ratio = 1.207) แสดงว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือสูงกว่า แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละระดับการศึกษาของมารดา จะพบว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้นความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้บางส่วน อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปว่าระดับการศึกษาของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมารดาที่มีระดับการศึกษาไม่สูงจะเป็นแรงกระตุ้นให้บุตรมีความต้องการศึกษาที่สูงขึ้น หรือมารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำนั้นมีความต้องการให้บุตรได้ศึกษาในระดับที่สูงสุดเท่าที่จะทำได้ โดยที่บุตรไม่ต้องเสียเวลาออกมาทำงาน เพื่อที่จะให้บุตรได้มีการเลื่อนฐานะและได้รับการยอมรับนับถือจากสังคมแทนของตนเองเช่นเดียวกับกรณีของบิดา จึงทำให้ระดับการศึกษาของมารดาที่แตกต่างกันไม่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 0.329 เท่าของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำกว่า (ค่า odds ratio = 0.329) แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำกว่ามีโอกาสที่จะต้อง

การศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงกว่า ซึ่งความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีความเชื่อสืบเนื่องกันมาว่านักเรียนที่จะเรียนอาชีวศึกษานั้นไม่จำเป็นต้องมีผลการเรียนทางวิชาการที่ดีเลิศ เพียงแต่นักเรียนจะต้องมีพื้นฐานความรู้ สามารถเรียนจบตามหลักสูตรและนำไปประกอบอาชีพได้เพียงเท่านั้น ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้วิเคราะห์ความสามารถของตนเองแล้วว่ามีความถนัดในการเรียน มีคุณสมบัติที่เพียงพอและเหมาะสมจะเรียนอาชีวศึกษาได้ ก็จะตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เพราะคิดว่าตนเองสามารถเรียนได้สำเร็จและประกอบอาชีพด้านนี้ได้ จึงทำให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงกว่า

อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนกับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีจำนวนเพื่อนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 1.141 เท่าของนักเรียนที่มีจำนวนเพื่อนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่า (ค่า odds ratio = 1.141) แสดงว่านักเรียนที่มีจำนวนเพื่อนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่มีจำนวนเพื่อนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่า ซึ่งความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนในวัยนี้จะให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนมากและต้องการการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน จึงมักมีความคิดต่างๆ คล้อยตามเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ เพื่อไม่ต้องการถูกมองว่าตนเองแปลกแยกไปจากกลุ่ม จึงทำให้นักเรียนมีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน

การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่ครอบครัวต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 100.756 เท่าของนักเรียนที่ครอบครัวไม่ต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา (ค่า odds ratio = 100.756) แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครอบครัวของสังคมไทยจะมีส่วนช่วยในการกำหนดแนวทางหรือร่วมวางแผนในการศึกษาของบุตร อีกทั้งยังต้องการแรงงานมาช่วยในการประกอบอาชีพ จึงทำให้ครอบครัวสนับสนุนให้บุตรศึกษาค้นคว้าความรู้ในสายวิชาชีพ เพื่อที่จะสามารถประกอบอาชีพได้ทันทีหลังจบการศึกษา โดยจะใช้ระยะเวลาในการศึกษาไม่นาน รวมทั้งความคิดของนักเรียนในวัยนี้ยังคงต้องพึ่งพาผู้ปกครองในการชักนำให้ปฏิบัติในสิ่งที่ผู้ปกครองคิดว่าเหมาะสม ซึ่งมีอยู่ในสังคมไทยเป็นส่วนมาก

นอกจากนี้ พื้นที่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเองก็อยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมต่างๆ และมีนิคมอุตสาหกรรมหลายแห่งรวมทั้งที่มีอยู่ในจังหวัดใกล้เคียงด้วย จึงทำให้ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างนี้เล็งเห็นโอกาสของนักเรียนที่จะได้มีงานทำมากหลังจากสำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาแล้ว ดังนั้นการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาจึงเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการศึกษา และส่งผลให้นักเรียนมีความต้องการที่จะทำให้งานบรรลุเป้าหมายตามที่ครอบครัวมุ่งหวังไว้ จึงทำให้การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน

ความสนใจในวิชาชีพ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในวิชาชีพกับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีความสนใจในวิชาชีพสูงกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 1.347 เท่าของนักเรียนที่มีความสนใจในวิชาชีพต่ำกว่า (ค่า odds ratio = 1.347) แสดงว่านักเรียนที่มีความสนใจในวิชาชีพสูงกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่มีความสนใจในวิชาชีพต่ำกว่า ซึ่งความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนที่ทราบถึงความถนัด การชอบการปฏิบัติ และมีความสนใจในวิชาชีพของตนเองแล้ว จะเป็นแรงจูงใจและกระตุ้นให้นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษากับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษาสูงกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 0.925 เท่าของนักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษาต่ำกว่า (ค่า odds ratio = 0.925) แสดงว่านักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษาสูงกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่านักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษาต่ำกว่า ซึ่งความสัมพันธ์ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.05 สาเหตุอาจเป็นเพราะการรับรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษานั้น จะเป็นการรับรู้ข้อมูลหรือเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา อาทิเช่น ประเภทวิชา การจัดการเรียนการสอน ฯลฯ โดยเป็นเพียงได้มาจากการนึกได้ จำได้ อ่านพบ ฯลฯ ซึ่งบุคคลทุกๆ ไปสามารถที่จะรับรู้โดยผ่านสื่อต่างๆ หรือไม่รับรู้ก็ได้ จึงสรุปได้ว่าความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษาที่แตกต่างกันไม่ได้ส่งผลให้นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาแตกต่างกัน

ทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษากับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีระดับทัศนคติในเชิงบวกหรือทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาด้านอาชีวศึกษามากกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 1.120 เท่าของนักเรียนที่มีระดับทัศนคติในเชิงบวกหรือทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาด้านอาชีวศึกษาน้อยกว่า (ค่า odds ratio = 1.120) แสดงว่านักเรียนที่มีระดับทัศนคติในเชิงบวกเกี่ยวกับอาชีวศึกษามากกว่ามีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่มีระดับทัศนคติในเชิงบวกเกี่ยวกับอาชีวศึกษาน้อยกว่า ซึ่งความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะบุคคลที่มีทัศนคติดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็มีแนวโน้มว่าจะเลือกสิ่งนั้น และบุคคลที่มีทัศนคติไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็มีแนวโน้มว่าจะไม่เลือกสิ่งนั้นเช่นกัน (พัณณ์ สุจางค์, 2522 : 80 – 82) และทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษาก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการคิด จิตใจ ของนักเรียนที่มีต่ออาชีวศึกษา ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม โดยได้มาจากประสบการณ์ทางตรงและประสบการณ์ทางอ้อม ดังนั้นทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษาจึงมีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน

การรู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา”

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” ของนักเรียนกับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่รู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” มีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็น 0.311 เท่าของนักเรียนที่ไม่รู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” (ค่า odds ratio = 0.311) แสดงว่านักเรียนที่รู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” มีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่านักเรียนที่ไม่รู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” ซึ่งความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่รู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” เป็นผู้ที่สนใจและใฝ่รู้ ซึ่งมักจะเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงและไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา นอกจากนั้นการรู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” ก็ไม่จำเป็นว่าจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษาเกี่ยวกับอะไร เช่น เป็นวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ หางานง่าย เป็นเจ้าของงานเองได้ ขณะเดียวกันก็สามารถต่อยอดไปถึงขั้นบัณฑิตศึกษาได้ เนื่องจากสารจากโครงการนั้น

บางส่วนผู้รับสารอาจเห็นเป็นเพียงเรื่องผิวเผิน เช่น เป็นการประกวดคนพันธุ์อาที่บุคลิกภาพดีเพียงเท่านั้น ดังนั้นการรู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” จึงไม่ได้ทำให้ต้องการศึกษาอาชีวศึกษามากขึ้น

กล่าวโดยสรุป การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในระดับสองตัวแปร จะพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 8 ตัว ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ความสนใจในวิชาชีพ และทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา โดยมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ นักเรียนเพศชาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำกว่า มีเพื่อนที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษาเป็นจำนวนมากกว่า ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวให้ศึกษาต่ออาชีวศึกษา มีความสนใจในวิชาชีพมากกว่า และมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีวศึกษามากกว่า มีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนเพศหญิง มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงกว่า มีเพื่อนที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษาเป็นจำนวนน้อยกว่า ไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวให้ศึกษาต่ออาชีวศึกษา มีความสนใจในวิชาชีพน้อยกว่า และมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีวศึกษาน้อยกว่า ขณะที่ตัวแปร จำนวนพี่น้องในครอบครัว และการรู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา โดยมีทิศทางของความสัมพันธ์ตรงกันข้ามกับสมมติฐาน กล่าวคือ นักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวมากกว่า และรู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” มีโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่านักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวน้อยกว่า และไม่รู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” สำหรับตัวแปร ลำดับที่การเป็นบุตร ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา ไม่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ส่วนต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุ และการถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุขั้นตอน โดยก่อนที่จะวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุ และแบบพหุขั้นตอน ผู้วิจัยได้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระในแต่ละคู่ก่อน เนื่องจากการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคทั้ง 2 แบบดังกล่าวมีเงื่อนไขสำหรับวิเคราะห์ว่า ตัวแปรอิสระแต่ละคู่ต้องเป็นอิสระต่อกัน หรือไม่ควรมีความสัมพันธ์กันมากกว่าหรือเท่ากับ 0.6 (Blalock, 1972 : 457) ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระคู่นั้นมีความสัมพันธ์กันสูง ดังนั้นจะไม่นำตัวแปรอิสระคู่นี้มาวิเคราะห์ในแบบจำลองเดียวกัน เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น สำหรับผลจากการวิเคราะห์ โดยพิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (ตารางที่ 13) ไม่พบตัวแปรอิสระคู่ใดเลยที่มีความสัมพันธ์กันสูงถึง 0.6 ดังนั้น ในขั้นของการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุ และการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุขั้นตอน สามารถนำตัวแปรอิสระทุกตัวมาวิเคราะห์ในแบบจำลองเดียวกันได้

ตารางที่ 13 ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ (n = 722)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.เพศ	1.000												
2.ลำดับที่การเป็นบุตร	-0.023	1.000											
3.จำนวนพี่น้อง	-0.009	0.031	1.000										
4.ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	-0.030	0.154*	-0.012	1.000									
5.ระดับการศึกษาของบิดา	0.020	0.144*	-0.066	0.269*	1.000								
6.ระดับการศึกษาของมารดา	-0.086*	0.131*	-0.051	0.320*	0.515*	1.000							
7.ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	0.368*	0.052	-0.038	0.151*	0.077*	0.037	1.000						
8.อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน	-0.232*	0.058	-0.043	0.079*	0.028	0.040	-0.131*	1.000					
9.การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว	-0.200*	0.036	-0.069	-0.040	-0.078*	-0.028	-0.309*	0.254*	1.000				
10.ความสนใจในวิชาชีพ	-0.220*	-0.044	-0.075*	-0.100*	-0.118*	-0.065	-0.230*	0.193*	0.545*	1.000			
11.ความรู้เกี่ยวกับอาชีพศึกษา	-0.062	-0.028	-0.102*	0.048	-0.016	-0.034	0.268*	-0.003	-0.036	-0.023	1.000		
12.ทัศนคติเกี่ยวกับอาชีพศึกษา	-0.010	-0.004	-0.063	-0.046	-0.047	-0.039	0.013	0.145*	0.362*	0.438*	0.173*	1.000	
13.การรู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา"	-0.100*	0.053	0.025	-0.030	-0.006	0.017	-0.200*	0.032	0.136*	0.133*	-0.135*	0.012	1.000

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในระดับหลายตัวแปร

สำหรับผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุ และการถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุขั้นตอน (ตารางที่ 14) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 14 อัตราส่วนโอกาสที่จะต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามปัจจัยต่างๆ โดยการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุ
และการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุขั้นตอน (n = 722)

รายการ	การถดถอยโลจิสติก	การถดถอยโลจิสติก	
	ทวิภาคแบบพหุ	ทวิภาคแบบพหุขั้นตอน	R ²
	odds ratio	odds ratio	
ปัจจัยทางประชากร			
1. เพศ			
1.1 ชาย	1.098	-	-
1.2 หญิง	1.000	-	-
2. ลำดับที่การเป็นบุตร			
2.1 บุตรคนแรก	0.564	-	-
2.2 บุตรในลำดับอื่นๆ รวมทั้งที่เป็นบุตรคนเดียว	1.000	-	-
3. จำนวนพี่น้องในครอบครัว	0.815	-	-
ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว			
4. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว			
4.1 รายได้บิดามารดาต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท	0.539	-	-
4.2 รายได้บิดามารดาต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท	0.757	-	-
4.3 รายได้บิดามารดาต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาท	1.000	-	-
5. ระดับการศึกษาของบิดา			
5.1 ประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า	0.743	-	-
5.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	1.372	-	-
5.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ สูงกว่า	1.000	-	-
6. ระดับการศึกษาของมารดา			
6.1 ประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า	0.895	-	-
6.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	1.517	-	-
6.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือ สูงกว่า	1.000	-	-

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	การถดถอยโลจิสติก	การถดถอยโลจิสติก	R ²
	ทวิภาคแบบพหุ	ทวิภาคแบบพหุขั้นตอน	
	odds ratio	odds ratio	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา			
7. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	0.423*	0.413*	0.788 ³
8. อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน (จำนวนเพื่อนในกลุ่มที่ต้องการศึกษาต่ออาชีวศึกษา)	1.104*	1.099*	0.797 ⁴
9. การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว			
9.1 ต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	58.261*	47.222*	0.709 ¹
9.2 ไม่ต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	1.000	-	-
10. ความสนใจในวิชาชีพ	1.250*	1.247*	0.775 ²
11. ความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา	0.880	-	-
12.ทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา	1.072*	1.059*	0.806 ⁶
13. การรู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา"			
13.1 รู้จัก	0.250*	0.275*	0.801 ⁵
13.2 ไม่รู้จัก	1.000	-	-
R ²	0.817*		

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

R² หมายถึง ค่าที่บอกสัดส่วนหรือร้อยละที่สามารถอธิบายการแปรผันของความต้อการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

1, 2, 3, 4, 5, 6 หมายถึง การอธิบายการแปรผันของความต้อการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็นอันดับที่ 1 – 6 ตามลำดับ

1.000 หมายถึง กลุ่มอ้างอิง

ก. ผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุ

จากตารางที่ 14 ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความต้อการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษากับตัวแปรอิสระทั้งหมด 13 ตัว ได้แก่ เพศ ลำดับที่การเป็นบุตร จำนวนพี่น้องในครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ความสนใจในวิชาชีพ ความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา ทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา และการรู้จักโครงการ "คนพันธุ์อา" พบว่าสามารถร่วมกันอธิบายการแปรผันของความต้อการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้ร้อยละ 81.7

(ค่า $R^2 = 0.817$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และเมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ แล้วตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเหลือเพียง 6 ตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ความสนใจในวิชาชีพทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา และการรู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” โดยที่ตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวดังกล่าวนี้ล้วนแต่อยู่ภายใต้ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา และมีเพียงตัวแปรเดียวที่ความสัมพันธ์ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ การรู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” อย่างไรก็ตามตัวแปรเพศ และจำนวนพี่น้องในครอบครัว ซึ่งแต่เดิมพบว่ามีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา แต่ในการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุกลับไม่เป็นไปตามสมมติฐานและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรลำดับที่การเป็นบุตร ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา ยังคงไม่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเช่นเดียวกับที่พบในการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบง่าย

ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศ และจำนวนพี่น้องในครอบครัว ที่ต่างก็สัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ที่พบในการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบง่ายเป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลมาจากตัวแปรอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและแบบแผนของการดำเนินชีวิต ทำให้สังคมมีความคาดหวังและให้การยอมรับในความสามารถของเพศหญิงว่ามีความเท่าเทียมกับเพศชายทั้งในด้านการศึกษาและการทำงาน จึงทำให้ไม่มีความแตกต่างในเรื่องเพศเหมือนในอดีตอีกต่อไป นอกจากนี้สถาบันที่เปิดสอนทางด้านอาชีวศึกษา ไม่เพียงมีเฉพาะสาขาวิชาทางช่างอุตสาหกรรมเท่านั้นซึ่งส่วนใหญ่ นักเรียนชายจะเลือกศึกษา แต่ยังมีสาขาวิชาอื่นๆ อีกเช่น พาณิชยกรรม คหกรรม ซึ่งนักเรียนหญิงสามารถเลือกศึกษาได้ ดังนั้นจึงทำให้เพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาแตกต่างกัน

ในขณะที่ในปัจจุบัน ครอบครัวของสังคมไทยโดยรวมก็จะมีบุตรเฉลี่ยประมาณ 1.6 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2548 : viii) กล่าวคือ จะมีจำนวนพี่น้องในครอบครัวไม่เกิน 1 คน ซึ่งไม่ทำให้เกิดความแตกต่างของจำนวนพี่น้องในแต่ละครอบครัวมาก จึงทำให้ความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของบุตรนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนพี่น้อง แต่น่าจะขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านอื่นมากกว่า ดังนั้นจำนวนพี่น้องที่ไม่แตกต่างกันนี้จึงไม่ได้ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาแตกต่างกัน

ข. ผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุขั้นตอน

การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุขั้นตอนเป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระในระดับหลายตัวแปร เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระตัวใดที่สามารถอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามได้ดีที่สุด ตัวแปรอิสระตัวใดสามารถเพิ่มอำนาจการอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามในลำดับถัดไป และตัวแปรอิสระเหล่านี้สามารถร่วมกันอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้จะถือว่าสมการที่ได้จากการเลือกตัวแปรนี้เป็นสมการที่อธิบายการแปรผันของตัวแปรตามได้ดีที่สุด

จากตารางที่ 14 ข้างต้นจะพบว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุขั้นตอนสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุ กล่าวคือ ตัวแปรอิสระที่อธิบายการแปรผันของความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีทั้งหมด 6 ตัวแปร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ความสนใจในวิชาชีพทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา และการรู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” โดยตัวแปรอิสระดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายการแปรผันของความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้ร้อยละ 80.6 (ค่า $R^2 = 0.806$) ทั้งนี้การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายการแปรผันของความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้ดีที่สุด เพราะเป็นตัวแปรแรกที่เข้าสู่สมการการวิเคราะห์ซึ่งสามารถอธิบายการแปรผันของความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้ร้อยละ 70.9 (ค่า $R^2 = 0.709$) และเมื่อนำตัวแปรความสนใจในวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน การรู้จักโครงการ “คนพันธุ์อา” และทัศนคติเกี่ยวกับอาชีวศึกษา มาร่วมพิจารณาในสมการการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาคแบบพหุขั้นตอนที่ละขั้นตอน จะพบว่า สามารถอธิบายการแปรผันของความต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6, 1.3, 0.9, 0.4 และ 0.5 ตามลำดับ (ค่า $R^2 = 0.775, 0.788, 0.797, 0.801$ และ 0.806 ตามลำดับ)